

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudkyně Pavly Klusáčkové a soudce Vadima Hlavatého ve věci

žalobce: **Ing. J. S.**
bytem X
zastoupený obecným zmocněncem Mgr. L. S.
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
se sídlem Praha 10, Vršovická 1442/65

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 4. 2020, č. j. MZP/2019/560/1401,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobce byl rozhodnutím České inspekce životního prostředí (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 13. 3. 2018, č. j. ČIŽP/46/2018/832 (dále jen „rozhodnutí o přestupku“), shledán vinným ohrožením životního prostředí v lesích vytvořením podmínek pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů. Toho se dopustil tím, že:
 - a) v lesním porostu 123 Ca₉ na lesním pozemku parc. č. XA KN v k. ú. L. včas nezpracoval kůrovcem, lýkožroutem smrkovým, napadené stromy o celkovém objemu 62,5 m³ v době nejpozději od 1. 7. 2017 do 18. 8. 2017 a tím umožnil dokončení jeho vývoje a rozšíření do okolních porostů,

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

- b) v zákonné lhůtě nezalesnil dvě holiny v lesním porostu Ca₀ na lesním pozemku parc. č. XA o celkové výměře 0,18 ha a jednu holinu v lesním porostu 123 Bg₀ na lesním pozemku parc. č. XB o výměře 0,14 ha, všechny holiny byly zjištěny při kontrole dne 18. 8. 2017 (oba pozemky jsou v k. ú. L.),

a v obou případech tak spáchal z nedbalosti přestupek podle § 4 odst. 1 písm. c) zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, (dále jen „zákon č. 282/1991 Sb.“). Za tyto přestupky byla žalobci uložena pokuta ve výši 63 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč. Uvedené rozhodnutí nabylo právní moci dne 11. 4. 2018.

2. Dne 1. 4. 20219 žalobce požádal správní orgán I. stupně o obnovu řízení, které bylo ukončeno rozhodnutím o přestupku.
3. Rozhodnutí ze dne 6. 6. 2019, č. j. ČIŽP/46/2019/3795, správní orgán I. stupně zamítl žádost žalobce o obnovu řízení vedeného správním orgánem I. stupně pod sp. zn. ZN/ČIŽP/46/70045/2017, a ukončeného rozhodnutím ze dne 13. 3. 2018, č. j. ČIŽP/46/2018/832, neboť nebyla splněna ani jedna podmínka § 100 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „správní řád“), tj. a) nevyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, a b) nebylo zrušeno či změněno rozhodnutí, které bylo podkladem rozhodnutí vydaného v řízení, které má být obnoveno.
4. V záhlaví uvedeným rozhrnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 6. 6. 2019, č. j. ČIŽP/46/2019/3795.
5. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení napadeného rozhodnutí.

II. Obsah žaloby

6. V podané žalobě žalobce tvrdil, že žalovaný porušil § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu, jelikož ze strany obou správních orgánů došlo k nepochopení povahy nové skutečnosti spočívající v kumulaci dvou skutečností, které v kombinaci společně dosahují intenzity zákonem požadované definice dříve neznámých skutečností nebo důkazů, které existovaly v době původního rozhodnutí a které žalobce, nemohl v původním řízení uplatnit. Dále žalovaný porušil § 2 a § 3 správního řádu a § 38 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o přestupcích“).
7. Konkrétně uvedl, že správní orgány zcela ignorují „válečný“ stav, který v převážné části ČR v oblasti postižení kůrovcem nastal. Tvrdil, že správní orgány k věci přistupují po staru, kdy sice formálně správně správní orgán I. stupně posoudil naplnění formálních znaků přestupku, ale již se nezabýval v kontextu nové skutečnosti tím, zda jednání žalobce vykazuje takový stupně společenské škodlivosti, který by odůvodňoval uložení pokuty. Právě nové skutečnosti o rozsahu kalamity a jejích dopadech vedly žalobce k podání žádosti o obnovu řízení. Nově objevující se informace koncem roku 2018 a zejména počátkem roku 2019 o rozsahu kalamity na Vysočině byly pro žalobce natolik překvapivé, že si je spojil s nedostatkem dodavatelů zpracovávajících dřevní hmotu, kterému čelil v době, kdy měl bezodkladně odstranit kůrovcem napadené stromy. Právě nedostatek dodavatelů zpracovávajících dřevní hmotu ve spojení s nově se objevujícími informacemi o rozsahu kůrovcové kalamity zakládá dle žalobce novou skutečnost. Teprve v kontextu zjištění rozsahu této kalamity si žalobce dal do souvislosti skutečnost, proč v létě 2017 nemohl zajistit dodavatele pro zpracování dřevní hmoty napadené kůrovcem. Žalobce nedisponuje potřebnou těžkou technikou ani traktorem.

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

8. Namítal, že správní orgány neuvedly, o co opírají argumentaci, že nedostatek zpracovatelských kapacit se projevil až v roce 2018, protože na Vysočině (zejména na Třebíčsku) se nedostatek zpracovatelské kapacity projevil již v roce 2017. O čemž se přesvědčil i žalobce. Kůrovec se posouvá ve vlnách a je schopen doletět i na delší vzdálenost. Les žalobce se nachází v obtížně přístupném a členitém terénu, který je pro zpracovatele dřeva náročnější a nezajímavý pro dodavatele fungující na tržní bázi.
9. Dále žalobce upozornil na skutečnost, že k šíření kůrovce docházelo z okraje parcely č. 1118, který byl masivně zasažen kůrovcem již v roce 2016. Les žalobce je v klesající stráni a nikoliv na vyvýšeném místě. Žalobce tak nemůže být viníkem šíření kůrovce. Z rozhodnutí o přestupku pak vyplývá, že bylo více ohnisek šíření kůrovce. Tvrzení správního orgánu v prvostupňovém rozhodnutí, podle kterého žalobce umožnil dokončení vývoje kůrovce a jejich rozšíření do okolních prostor je tak rozporné, protože nebere v úvahu skutečnost, že již v době kontroly bylo patrné napadení smrků i na sousedním pozemku.
10. Poznamenal, že skutková podstata přestupku dle § 4 odst. 1 písm. c) zákona č. 282/1991 Sb. je objektivní povahy, kdy nezkoumá, odkud se kůrovec do lesa dostal. Správní orgány však měly posoudit příčinnou souvislost mezi jednáním a jeho následkem a při ukládání správního trestu posoudit všechny okolnosti spáchání přestupku, zejména jeho stupeň společenské škodlivosti (viz rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2008, č. j. 1 As 15/2007-141). Tvrdil, že správní orgány povahu a závažnost přestupku dostatečně neposoudily a porušily tak § 38 zákona o přestupcích.
11. Uvedl, že si není vědom, že by byl v roce 2016 informován odborným lesním hospodářem (dále jen „OLH“) o rizicích šíření kůrovce z parcely č. 1118. Ani OLH (natož žalobce) nebyl schopen předvídat, co přijde v následujícím roce. Pokud tedy OLH upozornil na ohnisko kůrovce v létě roku 2017, tak již bylo pozdě, neboť kůrovec byl již mohutně rozšířen v celé oblasti. Dále se žalobce pozastavil nad způsobem, jakým prvostupňový orgán oznámení o hrozbě kůrovce řešil, tj. prostřednictvím České pošty.
12. Namítal, že správní orgány odkazují na platné a účinné právní předpisy a na povinnosti z nich plynoucí pro vlastníky lesů, ale při posouzení závažnosti přestupku se nevyjadřují k tomu, jak měl žalobce v době nedostatku zpracovatelských kapacit napadené stromy vytěžit. Uvedl, že na kalamitu nakonec zareagovala i legislativa, když 2 měsíce po skončení správního řízení nově definovala stav takového poškození lesních porostů, které přesahuje možnosti jednotlivých vlastníků lesů kalamitou zasažené dřevo včas zpracovat nebo účinně utlumit populace škůdce (viz § 8a vyhlášky č. 76/2018 Sb.). Tvrdil, že zákonodárce zde reagoval na společenský stav, který již existoval v roce 2017. V této souvislosti žalobce připomenul nezbytnost reflektovat vývoj vědeckého poznání (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2009, č. j. 7 As 43/2009-52). Tvrdil, že i v případě, že by se mu v inkriminované přibližně 4 týdenní době podařilo zajistit zpracovatele kůrovcového dřeva, tak by neměl možnost, jak postupovat proti kůrovci takovým způsobem, aby tato obrana byla účinná. Je pak otázkou, jestli takové postupy při masivních atacích vůbec existují.
13. Žalobce významnou část vytěžil vlastními silami v průběhu roku 2018, kdy přebytky pod cenou prodal, z čehož měl tržbu 67 000 Kč, podstatnou část z toho ovšem tvořily náklady na zajištění traktoru na stažení dřeva z lesa, následné nařezání a nařezávání dřeva pro jeho nakládku a odvoz. Žalobce nemohl zajistit traktor v červenci 2017, zejména proto, že se jednalo o dobu zemědělské sklizně a taková technika nebyla k dispozici.
14. Tím, že správní orgán I. stupně neodůvodněně odmítl nové skutečnosti tvrzené žalobcem, neposoudil, do jaké míry lze škodlivý následek přičítat pouze žalobci, a zda se na škodlivém následku podílely další okolnosti, které postupně vycházely najevo. Otázku škodlivosti následku a příčinné souvislosti s jednáním žalobce přináší právě nově se objevující skutečnosti o kalamitě a jejím rozsahu. Jejich vyloučením správní orgány porušily § 3 správního řádu, neboť nepostupovaly

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu. Správní orgány rovněž dle § 2 odst. 4 správního řádu nedbaly, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem, a aby odpovídalo okolnostem daného případu.

15. K přestupku spočívajícím v nezalesnění holin žalobce uvedl, že uvedl důvody, které pozdržely jejich zalesnění, a tyto prokázal předložením návrhu na vklad do katastru, v němž je vyznačena výměna lesních pozemků č. XA a XB. Žalobce připustil, že nepožádal o odklad splnění povinnosti, nicméně v roce 2016 bylo na uvedených holinách provedeno první odstranění plevele a buřín a byla plánovaná výsadba v roce 2017. Skutečnost, že plán na zalesnění nebyl dokončen, žalobce přičítal přicházející kůrovcové kalamitě, která neumožňovala ve výsadbě pokračovat. Kapacitu žalobce nelze násobit. Žalobce kácel kůrovcem napadené stromy od roku 2015. Tvrdil, že správní orgány nezohlednily dopady kůrovcové kalamity na možnosti současného zalesňování holin. Správní orgány mohly vzít v úvahu, že se svojí rozlohou jednalo o 3 malé kousky na dvou různých pozemcích. Dle žalobce není účelné řešit zalesnění holin tak malého rozsahu, když je zapotřebí řešit mnohem vážnější ohrožení kůrovcem.
16. V dalším žalobním bodu žalobce namítal porušení § 3, § 50 odst. 3 a § 94 odst. 1 a násl. správního řádu a dále § 37 písm. f) a § 38 zákona o přestupcích. Tvrdil, že správní orgán I. stupně mohl již v průběhu roku 2018 důvodně pochybovat o tom, že je jeho rozhodnutí v souladu s právními předpisy a měl z moci úřední rozhodnutí dle § 94 správního řádu přezkoumat. Nejpozději to však měl správní orgán I. stupně učinit po obdržení žádosti o obnovu řízení, neboť v této žádosti žalobce upozornil, aby jeho podání bylo považováno za podnět ve smyslu § 42 správního řádu k zahájení přezkumu.
17. Dále uvedl, že v žádosti o obnovu řízení upozorňoval na majetkové poměry. Správní orgán I. stupně si sice vyžádal detailní poměry žalobce, ale následně uvedl, že žalobce nedoložil, že nepobírá nemocenské dávky, či plný nebo částečný invalidní důchod. Dále uvedl, že námitka likvidačnosti pokuty není důvodem obnovy řízení, kdy tuto námitku mohl žalobce uplatnit v odvolacím řízení. Namítal, že mu není zřejmé, jak by měl doložit, že nepobírá nějaké dávky. Správní orgán I. stupně na jedné straně uvádí, že je veden snahou postupovat v souladu s obecnými zásadami ukládání sankcí v přiměřené výši, a na druhé straně, když vzniknou pochybnosti, že je jeho rozhodnutí v souladu s právními předpisy, nezahájí přezkumné řízení, kdy to mohl ještě učinit. Namítal, že správní orgán I. stupně měl z opatrnosti zahájit přezkumné řízení, když se dověděl o majetkových poměrech žalobce, a mohl tak důvodně pochybovat o tom, zda jeho rozhodnutí je v souladu s právními předpisy.
18. Sdělil, že jde k jeho tíži, že se výkladu majetkových poměrů v rozhodnutí o přestupku nebránil. Avšak tutéž skutečnost nelze opakovaně přičítat k tíži žalobce, pokud v rámci žádosti o přezkum výklad správního orgánu zpochybnil a označil pokutu za likvidační. Majetkové poměry nelze vypořádat pouhým uvedením výčtu nemovitého majetku bez posouzení příjmů, jak je uvedeno v rozhodnutí o přestupku. Tvrdil, že uložená pokuta neodpovídá základním zásadám zákona o přestupcích. Konkrétně správní orgány v souladu s § 37 písm. f) zákona o přestupcích nepřihlédly k osobním poměrům žalobce, čímž porušily i § 50 odst. 3 správního řádu, neboť nezjistily všechny rozhodné skutečnosti.
19. Dále žalobce v podané žalobě osvětloval své majetkové poměry, když uvedl, že jeho příjmy činí 30 000 Kč ročně, když žalobce nemá příjmy ze závislé činnosti a nepobírá žádné sociální dávky. Výše pokuty tvoří dvojnásobek jeho ročních příjmů a je tak nepřiměřená a likvidační. K pojmu likvidačnosti výše pokuty žalobce odkázal na rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133.
20. Dále žalobce poukázal na rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 8. 1. 2015, sp. zn. 7 A 46/2011, kterým byla potvrzena pokuta společnosti Lesy České republiky, s.p. ve výši 47 000 Kč za totožný přestupek. Uvedená společnost však vykazovala v předmětném roce zisk 4,2 miliardy Kč. Žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

má ve vlastnictví 5 ha lesních porostů, Lesy České republiky, s.p. obhospodařují 1,2 mil. ha a disponují velkým správním aparátem a infrastrukturou. Z uvedeného žalobce dovozoval, že jemu uložená pokuta je nepřiměřená, neboť nezohledňuje jeho majetkové poměry a je likvidační. Žalobce rovněž poukázal na případ obce Kožlí, které byla správním orgánem I. stupně uložena pokuta ve výši 25 000 Kč, kdy bylo zjištěno několik desítek napadených stromů s následnou několika měsíční nečinností, kterou způsobily kůrovcové těžby ve výši 1 000 m³. Žalobce předložil 2 rozhodnutí o uložení pokuty ve výši 10 000 Kč a 15 000 Kč, z čehož plyne, že žalobci bylo uloženo na 1 m³ neasanové dřevní hmoty 1 000 Kč a obci Kožlí 77 Kč, respektive 29 Kč.

21. Za dostatečný trest žalobce v projednávaném případě považoval pokutu ve výši 5 000 Kč. V tomto smyslu by byla dle žalobce dostatečně naplněna preventivní výchovná funkce pokuty. Poznamenal, že v současné době postupně asanuje následky kůrovcové kalamity, a jakmile budou připraveny souvislé lesní plochy, je připraven tyto plochy postupně zalesňovat.
22. Závěrem žaloby žalobce požádal, aby bylo od uložení pokuty upuštěno, případně aby tato byla snížena, neboť pokuta byla uložena ve zjevně nepřiměřené výši, přičemž v předchozím řízení nebyly komplexně zjištěny majetkové poměry žalobce.

III. Vyjádření žalovaného k podané žalobě

23. Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný navrhl, aby soud podanou žalobu zamítl.
24. Konstatoval, že námitky žalobce dostatečně srozumitelně vypořádal již správní orgán I. stupně v odůvodnění rozhodnutí o zamítnutí žádosti o obnovu řízení. Stejně tak žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádal námitky žalobce (v intencích rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 8. 2. 2017, sp. zn. 10 Af 48/2014, a Krajského soudu v Brně ze dne 29. 8. 2016, č. j. 30 A 91/2014-183), dostatečně podrobně a srozumitelně s výsledkem, že žádné nové skutečnosti odůvodňující obnovu řízení zjištěny nebyly.
25. Uvedl, že žalobce se zpětně s ohledem na následný rozsah poškození ČR kůrovcovou kalamitou snaží zdůvodnit, proč na svém pozemku nereagoval na opakovaná doporučení OLH. Poukazováním na současný rozsah kalamity se ze svého zavinění vyvinut nemůže. Žádná nová skutečnost, která v době řízení nebyla známa, a která by mohla být důvodem pro obnovu řízení, zjištěna nebyla. Žalobce při své argumentaci používá expresivní termín „válečný stav“, aby v jeho světle bagatelizoval své nekonání v době, kdy konat měl.
26. Novou skutečnost, která by měla odůvodňovat obnovení řízení, popisuje žalobce „*Právě nedostatek dodavatelů zpracovávajících dřevní hmotu ve spojení s nově se objevujícími informacemi o rozsahu kůrovcové kalamity zakládá novou skutečnost.*“. Tuto úvahu žalovaný odmítl. Jedná se nepochybně až o zpětnou interpretaci. Kdyby příčinou nekonání žalobce byl nedostatek dodavatelů zpracovávajících dřevní hmotu, nepochybně by tuto námitku v řízení uplatnil, je těžko představitelné, že teprve až rozsah kůrovcové kalamity zjištěný po několika letech by mohl žalobce vést k tomu, že zpětně pochopil, že příčinou jeho nekonání byl nedostatek zpracovatelů v oné době. V roce 2017 se ovšem ještě nedostatek zpracovatelských kapacit neprojevil, ten nastal až později, v roce 2018. Navíc se toto tvrzení žalobce nijak netýká nezalesněných holin, za což byl rovněž sankcionován.
27. Žalovanému unikala logika argumentace žalobce současným rozsahem kůrovcové kalamity, k jejímuž vzniku sám svým nekonáním přispěl. Má žalobce na mysli, že kdyby věděl, jak to bude vážné, tak by konal? Nebo jej má zbavit viny rozsah kalamity, vedle něhož může žalobcovo nekonání působit zanedbatelně? Ovšem at' tak či tak, ani jedna z možností nepředstavuje novou skutečnost, která by odůvodňovala obnovu řízení.
28. Žalovaný shrnul, že sankce byla žalobci uložena za to, že v době nejpozději od 1. 7. 2017 do 18. 8. 2017 nezpracoval kůrovcem napadené stromy v celkovém objemu 62,5 m³, čímž umožnil dokončení vývoje kůrovce a jeho rozšíření do okolních porostů. Za velmi závažnou skutečnost měl

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

žalovaný to, že žalobce umožnil svou nečinností, přes opakovanou výzvu OLH vývoj kůrovce původně ze 7 m³ na 62,5 m³, když nedbal dvou upozornění OLH datovaných 14. 6. 2017 a 19. 7. 2017. Bylo-li by oněch 7 m³ zpracováno včas, nedošlo by k nárůstu na 62,5 m³, toto je ze spisu zcela jasné a správním orgánem I. stupně nezpochybnitelně prokázané a odůvodněné.

29. Žalobce byl OLH řádně a včas upozorněn na výskyt kůrovce na svých pozemcích (OLH napadené stromy pro vlastníka označil), současně byl upozorněn na povinnost zalesnit holiny starší 2 let. Padá k tíži žalobce, že s OLH nekomunikoval a jeho upozornění nedbal. Je nevyvratitelnou skutečností, že holiny nebyly v době kontroly inspekce zalesněny, jedna 10, druhá 6 let. Žalobce uvádí, že vyvinul vlastní úsilí o zvládnutí kalamity, skutečnosti zjištěné a prokázané ve správním řízení podporují opačný názor. Žalobce žádné vlastní úsilí v průběhu řízení neprokázal, v žalobě se pak snaží tuto skutečnost zaměřit zdůrazňováním následného rozsahu kalamity, absence pomoci státu, poukazováním na nemožnost současně kácet a zalesňovat apod. Nic z toho ovšem nejsou skutečnosti, které by odůvodňovaly obnovu řízení. Odkaz žalobce na rozsudky soudů ohledně likvidačních důsledků pokuty ve výši 15 000 Kč žalovaný vyvrací konkrétní judikaturou Nejvyššího správního soudu ohledně pokuty 50 000 Kč, která bez dalšího nemá potenciál způsobit likvidační důsledky.

IV. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

30. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
31. Soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť žádná ze stran nevyjádřila s takovým postupem nesouhlas.
32. Soud při posouzení věci vyšel z následující právní úpravy:
- Podle § 100 odst. 1 správního řádu řízení před správním orgánem ukončené pravomocným rozhodnutím ve věci se na žádost účastníka obnoví, jestliže
 - a) vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, anebo se provedené důkazy ukázaly nepravdivými, nebo
 - b) bylo zrušeno či změněno rozhodnutí, které bylo podkladem rozhodnutí vydaného v řízení, které má být obnoveno,
 a pokud tyto skutečnosti, důkazy nebo rozhodnutí mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování.
33. Soud o podané žalobě uvážil následovně:
34. Předně soud považuje za důležité upozornit, že při obnově řízení lze obecně rozlišit dvě etapy. V první etapě správní orgán rozhoduje, zda obnovu řízení povolí, či nikoliv. V rámci této etapy správní orgán posuzuje, zda jsou splněny podmínky § 100 správního řádu umožňující obnovu řízení. V případě, že správní orgán neshledá podmínky pro obnovu řízení, žádost o obnovu řízení zamítne a tím řízení ukončí, případně je-li posuzována možnost obnovy řízení z moci úřední, řízení o obnově správní orgán vůbec nezahájí. V tomto případě pak již ke druhé etapě nedochází. Naopak za situace, kdy je obnova řízení povolena, pak správní orgán ve druhé etapě rozhoduje podle § 101 a násl. správního řádu v obnoveném řízení, tj. vydává nové rozhodnutí ve věci.
35. V projednávaném případě jsou předmětem soudního přezkumu rozhodnutí správních orgánů, která byla vydána v první fázi řízení o obnově, a ve kterém se správní orgány zabývaly splněním podmínek pro obnovu řízení podle § 100 správního řádu. Předmět správního řízení pak předurčuje

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

předmět soudního přezkumu. Soud je totiž v projednávaném případě oprávněn přezkoumat výlučně závěr správních orgánů, zda byly splněny podmínky pro obnovu řízení, či nikoliv. Pouze a výlučně otázkou splnění podmínek umožňující obnovu řízení podle § 100 správního řádu je tak soud v projednávaném případě oprávněn a zároveň povinen se zabývat. Soud se naopak nemůže zabývat přezkoumáváním samotného rozhodnutí o přestupku a řízení, které jeho vydání předcházelo. Toto rozhodnutí totiž není předmětem soudního přezkumu, a to ani skrze napadené rozhodnutí. Námitky žalobce směřující do rozhodnutí o přestupku jsou z hlediska soudního přezkumu irelevantní, neboť se nevztahují k předmětu řízení. Jinými slovy nemohou na napadeném rozhodnutí nic změnit.

36. Účelem obnovy řízení podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu je výhradně náprava skutkových nesprávností. Obnovu řízení lze povolit, pokud teprve po právní moci rozhodnutí v původním řízení vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, nemohl-li je účastník řízení, kterému jsou ku prospěchu, uplatnit již v původním řízení, a to zejména pro jejich dřívější nedostupnost. Pojem „*dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy*“, jak ho má na mysli § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu, je přitom nutno chápat v objektivním smyslu, tedy jako skutečnosti či důkazy, které účastník řízení znát nemohl a nemohl je v původním řízení uplatnit (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2011, č. j. 8 As 18/2010 - 113).
37. Žalobce v podané žalobě stejně jako v průběhu správního řízení označil za dříve neznámou skutečnost existenci kalamitního stavu, který existoval v době původního rozhodnutí, o jehož rozsahu a dopadech žalobce nevěděl, spolu s neexistencí dodavatelů na trhu, o kterém žalobce věděl, ale nedal si jej do souvislosti s kůrovcovou kalamitou. Soud se v plném rozsahu ztotožňuje se závěrem správních orgánů, podle kterého nebyly v projednávaném případě splněny podmínky pro obnovu řízení podle § 100 správního řádu. Předně žalobce založil své tvrzení na dvou skutečnostech, a to na existenci kalamitního stavu již v období od 1. 7. 2017 do 18. 8. 2017 a nemožnosti zajistit dodavatele zpracovávající dřevní hmotu. Žalobce však žádnou z uvedených skutečností nikterak nedoložil. V průběhu správního řízení žalobce předložil správnímu orgánu I. stupně soubor novinových článků a televizních vyjádření. Žádný z těchto článků (byť náznakem) neuvádí, že by kůrovcová kalamita zasáhla Vysočinu již v polovině roku 2017. Stejně tak žalobce správnímu orgánu nedoložil svoji snahu zajistit dodavatele zpracovávající dřevní hmotu, respektive neochotu těchto dodavatelů zpracovat dotčenou dřevní hmotu z důvodu své vytíženosti. Žalobce ostatně ani neoznačil dodavatele zpracovávající dřevní hmotu, které oslovil a kteří zakázku žalobce odmítli. Žalobcem uváděné skutečnosti tak zůstaly v rovině obecných tvrzení, které nebyly konkretizovány a ani ničím podloženy.
38. V této souvislosti soud uvádí, že tvrzení, ve kterém žalobce spatřuje důvody obnovy, nepovažuje za věrohodné. Kdyby v relevantní době kůrovcová kalamita dosáhla na Vysočině rozměrů, které navozuje žalobce, musela by tato skutečnost být žalobci bezpochyby známa. Kůrovcem by byl postižen nejen porost na pozemku žalobce, ale v hojně míře i porosty na sousedních pozemcích a v jeho okolí, respektive v celém okresu Ž. Je pak obtížně představitelné, že by si této skutečnosti žalobce nevsíml. Stejně tak má soud za to, že za situace kdyby žalobce oslovil dodavatele zpracovávající dřevní hmotu a tito by zakázku žalobce odmítli, neomezovalo by se sdělení dodavatelů na prosté odmítnutí zakázky, ale byl by dodavatelí sdělen důvod, případně časový horizont, v jakém lze ke zpracování dřeva přistoupit. Zejména však kůrovcová kalamita a s tím spojené masivní zpracovávání dřevní hmoty způsobující nedostatek dodavatelů by musel být patrný i z rozsáhlé činnosti těchto dodavatelů v lesích předmětného okresu. I v tomto případě by tak žalobce musel být s rozsáhlým zpracováváním dřeva ze strany dodavatelů, a tedy důvodů jejich nedostatku seznámen.
39. S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti a dále protože žádná z tvrzení žalobce uvedená v podané žalobě nelze podřadit pod § 100 odst. 1 písm. b) správního řádu se soud ztotožnil se závěrem správních orgánů, podle kterého nebyly v projednávaném případě splněny podmínky pro obnovu řízení podle § 100 správního řádu.

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

40. Tvrzení žalobce, že správní orgán měl z moci úřední rozhodnutí o přestupku přezkoumat dle § 94 správního řádu, nepovažuje soud v projednávaném řízení za relevantní. Jak je uvedeno výše, soud je v projednávaném případě oprávněn přezkoumat toliko závěr správních orgánů ohledně splnění, respektive nesplnění podmínek § 100 správního řádu umožňující zahájit řízení o obnově. Pouze touto otázkou se správní orgány zabývaly v napadeném rozhodnutí. Otázka, zda mělo být v projednávaném případě zahájeno přezkumného řízení, se nevztahuje k předmětu řízení, a tedy z hlediska soudního přezkumu nemůže nic na napadeném rozhodnutí a jemu předcházejícímu prvostupňovému rozhodnutí nic změnit. Pro úplnost soud uvádí, že přezkumné řízení není klasickým opravným prostředkem, neboť zahájení přezkumného řízení není v dispozici účastníků řízení. Přezkumné řízení totiž zahajuje správní orgán z moci úřední. Přezkumné řízení je dozorcí prostředek a účastník řízení na něj nemá právní nárok.
41. K poukazu žalobce na majetkové poměry a tvrzení o nepřiměřenosti sankce soud ve shodě s výše uvedeným opakuje, že tato tvrzení nejsou v projednávaném případě relevantní, neboť rozhodnutí o přestupku není předmětem soudního přezkumu. Ze stejného důvodu nepovažoval soud za relevantní i žalobcem navržené důkazy.
42. K žádosti žalobce na upuštění od uložené pokuty nebo její snížení soud uvádí, že ji nelze vyhovět. Je tomu tak proto, že předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí správních orgánů ve věci obnovy řízení nikoliv rozhodnutí o přestupku. Nebylo-li napadeným rozhodnutím uložen trest za správní delikt, nemůže soud přistoupit v souladu s § 78 odst. 2 s. ř. s. k upuštění nebo snížení uloženého trestu.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

43. Na základě výše uvedených závěrů soud žalobu zamítl pro nedůvodnost podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
44. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žalobci nepřiznal náhradu nákladů, jelikož neměl ve věci ani částečný úspěch. Žalovanému náhrada nákladů řízení nepřisluší, neboť mu nevznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

Praha dne 21. ledna 2022

Mgr. Milan Tauber v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.